

هوار

واحد آموزش به بیمار
بیمارستان توانبخشی رفیده

عمل جراحی در رفتگی مادرزادی لگن (DDH)

تهیه کننده شقایق شریفی کارشناس هوشبری

فهرست عناوین

- ۳..... در رفتگی مادرزادی لگن (DDH)
- ۴..... اقدامات لازم بعد از عمل جراحی
- ۵..... نشانه های عفونت پس از جراحی
- ۶..... اصول تغذیه بعد از جراحی

در رفتگی مادرزادی لگن (DDH)

در رفتگی مادرزادی لگن در ناحیه مفصل ران که دیسپلازی مفصل ران (DDH) نامیده می شود، جزو بیماری های مادرزادی است که در آن سر استخوان ران (که مانند گوی گرد است) درون حفره مفصل ران (که مانند کاسه است) به درستی قرار نمی گیرد، یا در موارد شدید تر به طور کامل از آن خارج می شود.

تمام نوزادان بلافاصله بعد از تولد توسط پزشک از لحاظ وجود این بیماری معاینه می شوند و برای تشخیص قطعی از روش های تصویربرداری مثل سونوگرافی و رادیوگرافی ساده استفاده می کنند. درمان در رفتگی مادرزادی لگن:

درمان در رفتگی سر استخوان ران در بچه ها باید هرچه زودتر بعد از زایمان شروع شود. در نوزادان درمان با بستن کمربند پاولیک هارنس (Pavlic Harness) انجام می شود. تا با این وسیله مفصل ران برای مدتی حدود یک تا دو ماه در وضعیت خاص قرار گیرد.

اگر تشخیص بیماری در سنین بین شش ماهگی تا یک و نیم سالگی انجام شود، ممکن است وسیله ذکر شده نتواند به نوزاد کمک کند. در این موارد پزشک مفصل ران بیمار را در اطلاق عمل و زیر بیهوشی عمومی جاندازی کرده و اندام های تحتانی و تنه را مدتی در یک قالب گچی در وضعیتی خاص نگه دارد. گاهی اوقات در سنین کمتر از شش ماهگی هم ممکن است درمان با کمربند ذکر شده موثر نباشد و پزشک از روش جاندازی و گچ گیری استفاده کند. گچی که به این منظور بکار می رود را گچ اسپایکا Spica cast می نامند.

اقدامات لازم قبل از عمل جراحی

چند ساعت قبل از جراحی باید تمام بدن خود را با آب و صابون بشویید و بعد از آن از هیچ گونه کرم، پماد، لوسیون و موارد آرایشی استفاده نکنید. به خاطر کم شدن خطر آلودگی زخم جراحی؛ موهای محل عمل جراحی و اطراف آن را با ماشین تراش برقی از بین ببرید. از خود تراش/ تیغ/ ژیلت استفاده نکنید، زیرا ممکن است؛ در حین تراشیدن زخم و بریدگی ایجاد شده و راهی برای ورود میکروب ها ایجاد شود.

همچنین سمعک، عینک، خود را خارج کنید.

لباس یکبار مصرف مخصوص اتاق عمل(گان) به شما داده می شود، که لازم است آن را پوشیده و از پشت ببندید. قبل از آن لازم است تمام لباس های زیر خود را دریاورد. همچنین با استفاده از کلاه کاغذی یکبار مصرف بطور کامل موی سر خود را بپوشانید.

لیست تمام داروهای مصرفی بیمار خود در هفته های اخیر قبل از عمل جراحی را تهیه و به پزشک اطلاع دهید. همچنین در مورد ادامه مصرف یا قطع این داروها قبل از عمل جراحی از پزشک خود سوال بپرسید.

از حدود هشت الی ده ساعت قبل از شروع عمل جراحی نباید چیزی بخورید یا مایعی بیاشامید، زیرا اگر در حین بیهوشی، معده حاوی مواد غذایی و حتی مایعات باشد؛ ممکن است این مواد از راه مری به سمت دهان بازگشته و سپس به درون ریه رفته و موجب خفگی بیمار شود(آسپیراسیون).

به یاد داشته باشید انجام تنفس عمیق(دم را نگه داشته و بازدم را آهسته انجام دهید) و سرفه بعد از اعمال جراحی به شما در بهبود وضعیت تنفسی و خارج شدن ترشحات بعد از عمل جراحی و انجام بیهوشی عمومی، بسیار کمک می کند.

اقدامات لازم بعد از عمل جراحی

اگر جراحی شما با بیهوشی عمومی انجام شده است، تا چند ساعت بعد از عمل نباید چیزی بخورید. بعد از گذشت چند ساعت، می توانید با کسب اجازه از پرستار ابتدا مقدار کمی آب بنوشید. اگر تحمل نمودید و دچار ناراحتی، تهوع و استفراغ نشدید؛ می توانید بتدریج مایعات بیشتری بنوشید. پس از گذشت ۶ ساعت پس از جراحی و تحمل مصرف مایعات، می توانید رژیم غذایی نرم را شروع نمایید. در هر عمل جراحی احتمال عفونت وجود دارد. به منظور کاهش احتمال عفونت بعد از اعمال جراحی به بیمار آنتی بیوتیک تزریقی داده می شود.

پزشک جراح برای بستن محل برش جراحی از بخیه جذبی یا غیر جذبی استفاده می کند.

در صورت نیاز به استحمام در ۵ روز اول پس جراحی، از کاور زیپ دار مخصوص گچ استفاده کنید. به هیچ عنوان اجازه ندهید که گچ خیس شود. در صورت خیس شدن گچ پزشک جراح یا پرستار بخش جراحی را در اسرع وقت این موضوع مطلع کنید.

بهداشت ناحیه پرینه را رعایت نمایید، که پانسمان محل جراحی به ادرار یا مدفوع آلوده نشود. دقت نمایید، در زیر نواحی گچ و بیبریل (باند پنبه ای) وجود داشته باشد. زیرا ممکن است گچ موجب ایجاد زخم شود. هر سه ساعت پوست اطراف گچ چک شود و اگر قرمزی وجود داشت که بیشتر از نیم ساعت از بین نرفت. این مورد را با پزشک یا پرستار خود در اسرع وقت در میان بگذارید.

در صورت خیس شدن بیبریل، و بیبریل های جدید برای پیشگیری از بروز زخم جایگزین شود. هر دو ساعت بیمار خود را روی تخت یا تشک برای پیشگیری از بروز زخم فشاری (زخم بستر) جابجا کنید. به خاطر گچ فقط نباید بیمار به پشت بخوابد.

رنگ ناخن کودک خود را از نظر رنگ پریدگی و سیاه شدن چک کنید و در صورت درد شدیدی که که با مصرف مسکن کاهش نیافته پزشک خود را در اسرع وقت مطلع نمایید. دو هفته بعد از عمل جراحی جهت ویزیت ناحیه عمل توسط پزشک جراح به کلینیک بیمارستان مراجعه نمایید.

نشانه های عفونت پس از جراحی

۱- ترشحات زرد یا سبز رنگ ۲- تغییر بوی ترشحات محل جراحی ۳- تب ۴- افزایش درد ۷- افزایش خونریزی و ترشحات زیاد که پانسمان را خیس کند.

در صورت مشاهده علائم عفونت تا سه ماه بعد از جراحی، به بیمارستان مراجعه نمایید. ممکن است به صورت طبیعی بعد از جراحی؛ کمی احساس سوزش، خارش، درد و بی حسی در محل برش جراحی داشته باشید. همچنین ممکن است کمی ترشح، کبودی و برآمدگی کوچکی در این قسمت مشاهده کنید. البته باید گفت این علائم طبیعی هستند و جای نگرانی ندارد.

حرکت عضو جراحی شده

پس از هوشیاری کامل بهتر است هرچه سریعتر انگشتان خارج از گچ را حرکت و ماساژ دهید، حتی اگر بیمار قادر به انجام حرکت نبود، شما به صورت غیر فعال حرکت انگشتان را انجام دهید. حرکت اندام تحت عمل جراحی، حتما باید با اجازه پزشک معالج انجام شود و تا زمانی که به شما اجازه داده نشده؛ از حرکت عضو جراحی شده، اجتناب نمایید.

اصول تغذیه بعد از جراحی

پروتئین

پروتئین در بازسازی بافت و بهبود زخم نقش بسیار موثری دارد. بهترین انواع پروتئین را می‌توانید از غذاهایی مانند ماهی، تخم‌مرغ، مرغ، غذاهای دریایی، محصولات لبنی کم چرب، محصولات سویا، گوشت بدون چربی، لوبیا، آجیل و عدس دریافت کنید.

ویتامین A

ویتامین A پس از عمل جراحی به علت تاثیری که روی التیام زخم دارد، بسیار مهم است ویتامین A از پرتقال، گریپ‌فروت، انبه و سبزیجاتی مانند هویج، کلم بروکلی، اسفناج و نیز پنیر، تخم‌مرغ، شیر و جگر قابل دریافت است.

ویتامین C

ویتامین C یک مکمل ضروری پس از جراحی است. اگر می‌خواهید روند بهبودی خود را تسریع بخشید؛ نباید آن را نادیده بگیرید. این ویتامین برای ایجاد پروتئین کلاژن مورد نیاز است و همچنین برای التیام زخم‌های ناشی از جراحی نیز ضرورت دارد. غذاهای غنی از ویتامین C شامل: فلفل شیرین، میوه‌های خانواده‌ی مرکبات، سیب‌زمینی، کلم بروکلی، کیوی، انواع توت‌ها، ملون و گوجه‌فرنگی می‌باشند.

ویتامین D و کلسیم

ویتامین D و کلسیم برای تسریع روند التیام زخم بسیار مهم هستند. بهترین مواد غذایی حاوی ویتامین D و کلسیم عبارتند از محصولات لبنی کم چرب، تمام انواع شیر که با ویتامین D غنی شده‌اند. علاوه بر این ماست نیز یک منبع عالی از کلسیم محسوب می‌شود.

ویتامین E و K

ویتامین‌های E و K ممکن است از مهم‌ترین مواد مغذی در رژیم غذایی پس از عمل باشند. ویتامین E موجود در آجیل، روغن‌های نباتی، شیر، جگر گاو و تخم‌مرغ، از بدن شما در برابر رادیکال‌های آزاد محافظت می‌کند. ویتامین K نیز در ماهی، سبزیجات دارای برگ سبز، روغن‌های نباتی و جگر یافت می‌شود و برای لخته شدن خون مناسب است.

فیبر

یکی از مشکلات شایع پس از عمل جراحی یبوست است. به منظور اجتناب از این عارضه‌ی ناخوشایند پس از جراحی، باید مواد غذایی غنی از فیبر مصرف کنید. برخی از غذاهایی که دارای فیبر زیاد هستند،

عبارتند از آلو، لوبیا، تخم کتان، گلابی، سیب، سبزیجات تازه، جوی دوسر و نان تهیه شده از غلات کامل.

روی

در حالی که تمام مواد مغذی برای روند بهبودی ضروری هستند، روی به دلیل تأثیری که در بهبود زخم دارد، بسیار با اهمیت است. روی یک ماده‌ی معدنی موجود در غذاهای دریایی، گوشت مرغ، گوشت گاو، گوسفند، جگر، آجیل، لوبیا، تخمه‌ی کدو تنبل، دانه‌های کنجد و محصولات لبنی است.

آهن

پس از جراحی، میزان آهن بدن تان بسیار پایین است. بنابراین، مهم است که برای مقابله با این وضعیت، غذاهای حاوی آهن را به رژیم غذایی تان اضافه کنید. با این حال، مطمئن شوید که بیش از حد آهن مصرف نکنید زیرا ممکن است برای سلامتی شما مضر باشد.

کربوهیدرات

کربوهیدرات‌ها منبع اصلی انرژی برای مغز و عضلات هستند. کربوهیدرات‌های غنی از فیبر شامل میوه‌ها، غلات، لوبیا، سبزیجات و حبوبات مفید هستند، زیرا می‌توانند از بروز یبوست، که عارضه‌ی جانبی ناخواسته‌ی مرتبط با داروهای مسکن است، جلوگیری کنند.

پروبیوتیک‌ها^۱

برای بعضی از عمل‌های جراحی پزشکان آنتی‌بیوتیک را برای جلوگیری از عفونت تجویز می‌کنند. آنتی‌بیوتیک‌ها از جهت پیشگیری از بروز عفونت، قطعاً روند بهبودی را تسریع می‌بخشند؛ ولی در عین حال می‌تواند باعث عدم توازن در سیستم گوارش شما شود و فلورهای طبیعی روده می‌تواند همراه با باکتری‌هایی که ممکن است باعث عفونت شوند، از بین برود. برخی از غذاهای حاوی پروبیوتیک عبارتند از ترشی، سبزیجات، ماست دارای ارگانیسیم‌های فعال، کلم‌ترش و شکلات تلخ. این مواد خوراکی می‌توانند به بهبود فرایند هضم کمک کنند.

چربی‌های خوراکی

چربی‌های خوراکی به شما انرژی می‌دهند و نیز در جذب ویتامین‌های محلول در چربی و واکنش ایمنی دخیل هستند. چربی‌های مفید برای قلب از روغن‌های نباتی، روغن زیتون، آجیل، آووکادو استخراج می‌شوند. این چربی‌های سالم به بهبود واکنش ایمنی بدن و افزایش سطح انرژی پس از عمل جراحی کمک می‌کنند.

^۱ باکتری‌های مفیدی که در بدن زندگی کرده و فواید سلامتی برای بدن دارند

پس از ترخیص از بیمارستان می توانید هر گونه مشکل و سوال خود را با
سرپرستار بخش جراحی / سوپروایزر آموزش به بیمار مطرح نمایید.

☎ ارتباط با بخش جراحی تماس با شماره مستقیم ۸۷ ۲۲۲۰۸۲
☎ ارتباط با واحد آموزش به بیمار تماس با شماره ۲۳۵۷۰ (داخلی ۲۵۵)
☎ هماهنگی نوبت ویزیت پزشك جراح تماس با شماره ۲۳۵۷۰ (داخلی ۱۰۶)

من برای دعا می کنم کل های وجودنازنینیت هیچ گاه پرشده نشوند

برای شایرک باغچه خدات دعا می کنم کدبال ایشان هرگز محتاج مرهم نباشد

و برای صبر زیبا و امید آرزو مندم

و شفای عاجل از آن یگانه مهربان